

noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

ANTISTOLLINGSBEHANDELING

Vitamine K-antagonisten: Marcoumar[®], Marevan[®], Sintrom[®]

Te onthouden

- Onderbreek nooit uw behandeling zonder akkoord van uw arts.
- Neem uw medicatie zoals voorgeschreven en vergeet geen enkele dosis.
- Raadpleeg uw arts bij inname van nieuwe medicatie.
- Wees bedacht op bloedingen.
- Neem uw medicatielijst steeds mee.

Inleiding

Uw arts heeft op basis van uw gezondheidstoestand een antistollingsmiddel voorgeschreven.

Deze brochure wil u informeren over wat u moet weten en respecteren tijdens een antistollingsbehandeling met vitamine k-antagonisten zoals Marcoumar®, Marevan®, Sintrom®.

Bloedstolling

Bloed is een vitaal bestanddeel van het lichaam. Het vervoert zuurstof, voeding- en afvalstoffen door het lichaam naar de weefsels. Het stromen van bloed is een levensvoorwaarde, maar het stollen is net zo belangrijk om overmatig bloedverlies bij verwondingen te voorkomen.

Bloed beschikt over een systeem om het te laten stollen als dat nodig is. Daarnaast beschikt het lichaam over een antistollingssysteem dat ervoor zorgt dat de stolling in de hand wordt gehouden door klonters op te lossen of stollingsfactoren af te breken.

Een wonde wordt afgesloten door een bloedstolsel dat gevormd wordt door een samenspel tussen de stollingsfactoren. Dit mechanisme in ons bloed verhindert dat we al bij kleine verwondingen teveel bloed verliezen of zelfs dood zouden bloeden. De bloedstolling is dus een verdedigingsmechanisme van het lichaam.

Antistolling

Antistollingsmiddelen zijn geneesmiddelen die de stolling van het bloed doen verminderen of afremmen. Ze voorkomen dat er bloedstolsels in de bloedbaan ontstaan. Het bloed wordt niet dunner gemaakt, maar stolt minder snel.

Vitamine K-antagonisten, één van de vormen van bloedstollingsmiddelen, worden voornamelijk gebruikt bij patiënten met een metalen kunstklep, voorkamerfibrillatie en patiënten met een verminderde nierfunctie waarbij andere antistollingsmiddelen niet zijn toegelaten.

Vitamine K is een belangrijke factor in het normale stollingsproces. Bij vitamine K-antagonisten wordt de werking hiervan afgeremd. Het duurt enkele dagen voordat er een optimaal effect in het bloed bereikt wordt.

Opstart en opvolging

De arts bepaalt de startdosis. Hiervoor moet er een bloedafname gebeuren, waarbij de INR waarde bepaald wordt. De INR waarde geeft de stollingstijd van het bloed weer.

- Hoe hoger de INR, hoe trager het bloed stolt (bloed is te dun).
- Hoe lager de INR, hoe sneller het bloed stolt (bloed is te dik).

→ De streefwaarde is tussen 2 en 3.

U moet de medicatie innemen zoals de arts het voorschrijft.

Hoe vaak uw bloed gecontroleerd wordt, verschilt van persoon tot persoon.

Controle blijft wel noodzakelijk!

Inname

Wanneer

Deze medicatie kan u best 's avonds innemen. Wanneer u dan 's morgens uw bloed laat controleren, kan u diezelfde avond nog uw dosis van de medicatie aanpassen.

Hoeveel

U moet de medicatie innemen zoals de arts het voorschrijft.

Uw arts zal zich voor de dosis baseren op het resultaat van het bloedonderzoek (INR).

Verander **nooit** zelf de dosis van uw medicatie zonder overleg met uw arts. Een verkeerde dosis kan voor heel wat problemen zorgen.

Vergeten?

Neem uw medicatie steeds tijdig. Liefst elke dag op een vast tijdstip. Als u een tablet vergeten bent in te nemen, mag u deze dezelfde dag nog innemen. Neem nooit de volgende dag de vergeten medicatie in! Indien u twijfelt, contacteer uw arts

Hulpmiddelen

Er bestaan verschillende hulpmiddelen (bv. Medicatiedoos) om u te ondersteunen bij het correct en tijdig innemen van de medicatie. Overleg samen met uw arts wat u het beste kan helpen.

Risico's

Het bloed wordt meer ontstold door antistollingsmiddelen, waardoor u meer kans heeft op bloedingen. Hieronder vindt u symptomen die kunnen wijzen op een bloeding:

- Neusbloedingen
- Blauwe plekken
- Tandvlesbloedingen bij tanden poetsen
→ Raadpleeg uw arts
- Aanwezigheid van bloed in de stoelgang, urine of fluïmen
- Zwarte stoelgang
- Bloedbraken
- Plotse gezicht- of gehoorstoornissen, verlamingsverschijnselen, moeilijk spreken, evenwichtsstoornissen, hevige hoofdpijn
→ Raadpleeg onmiddellijk uw arts

Voorzorgsmaatregelen

Algemeen

- Vermijd fysieke activiteiten waarbij u een groot risico heeft om te vallen. Wandelen, zwemmen, vissen, etc. zijn goed. Gevaarlijke sporten zoals paardrijden en sommige contactsporten vermijdt u best.
- Gebruik een zachte tandenborstel en poets voorzichtig.
- Gebruik liever een elektrisch scheerapparaat dan scheermesjes.

- Knip uw nagels met een nagelknipper i.p.v. met een schaarje.
- Verwittig uw tandarts, pedicure, manicure dat u antistollingsmedicatie neemt.
- Druk een wonde onmiddellijk af tot de bloeding stopt.
- Vermijd injecties in de spieren (intramusculair). Injecties in de onderhuid (subcutaan) zoals bij insuline vormen geen probleem.
- Neem voldoende medicatie mee wanneer u op reis gaat. Antistollingsmedicatie is immers niet in alle landen verkrijgbaar. Raadpleeg uw arts om de nodige maatregelen voor controle af te spreken.

Geneesmiddelen

- Vermeld steeds aan uw behandelende arts en apotheker als u nieuwe medicatie krijgt voorgeschreven. Andere geneesmiddelen kunnen een (negatieve) invloed hebben op de werking van antistollingsmiddelen.
- Wees voorzichtig met het gebruik van ontstekingsremmers (Ibuprofen®, Voltaren®, Diclofenac®). Deze hebben een negatieve invloed op de antistolling.
- Paracetamol, meest gekend als Dafalgan®, geeft over het algemeen geen problemen.
- Neem uw medicatielijst steeds mee. Vermeld altijd de naam, de dosis en de frequentie van de geneesmiddelen.

Voeding

- Bepaalde voedingsmiddelen bevatten vitamine K. Vooral groenten zoals koolsoorten, broccoli, spinazie... en daarom kunnen ze een invloed hebben op de stolling.
- Bij twijfel kunt u altijd een diëtiste raadplegen.

Alcohol

- Beperk alcohol tot maximaal 1 tot 2 glazen per dag.
- Overmatig gebruik van alcohol kan zorgen voor een beschadiging van de lever. Hierdoor wordt de werking van de antistolling verstoord.

Zwangerschap

- Contacteer uw arts als u zwanger bent of zwanger wil worden.

Wat te doen bij een wonde?

Bij een oppervlakkige wonde

- Onmiddellijk afdrukken tot de bloeding stopt (10-15 minuten)
- Ontsmetten en verband aanleggen
- Indien nodig een arts raadplegen

Bij een diepe wonde

- Zo hard mogelijk afdrukken en onmiddellijk een arts raadplegen
- Vermeld aan de arts dat u antistollingsmedicatie neemt (toon het boekje met INR waarden)

Operaties en onderzoeken

Het duurt enkele dagen of weken voordat een vitamine K-antagonist uit het lichaam verdwijnt. Daarom is het belangrijk dat u tijdig uw arts informeert als u een operatie of een ingrijpend onderzoek (bv. darmonderzoek) ondergaat.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelde arts.

Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt in het verloop van de behandeling met vitamine K-antagonisten.

VOORBEELDDAGBOEKJE

DATUM	INR	AANTAL TABLETTEN	OPMERKINGEN

Deze informatie werd gebaseerd op "het antistollingsboekje" uitgegeven door de Belgina Working Group on Oral Anticoagulation. U kan dit ook raadplegen op de BSTH website www.bsth.be

versie: 25 september 2018